

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721200109
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5721200109.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnom spore žalobcov: 1/ X. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., ul. J. F. č. XXXX/X, 2/ O. Q., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. X. I., ul. A. F. č. XX/XX, obaja zastúpení splnomocnenou zástupkyňou Mgr. Martinou Chorváthovou, advokátkou so sídlom F., ul. A. A. č. XX, proti žalovanému: Obec Kláštor pod Znievom, so sídlom Kláštor pod Znievom, ul. M. Čulena č. 181, IČO: 00 316 733, zastúpenému splnomocneným zástupcom JUDr. Danielom Janšom, advokátom so sídlom B. B., O. I. č. X, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 6C/1/2021-110 zo dňa 26. októbra 2021, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku I. zostáva **n e d o t k n u t ý**.

Vo výroku II. rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovia 1/ a 2/ **m a j ú** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 6C/1/2021-110 zo dňa 26.10.2021 určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi, každý v spoluvlastníckom podiely o veľkosti 5/2076 k celku, nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese F., obec A. pod I., k. ú. A. pod I., zapísaných na Okresnom úrade Martin, katastrálny odbor, na LV č. XXX, a to parcela registra „C“, parcelné číslo 1056/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 25 m² a parcely registra „E“: parc. č. 783/1 - lesné pozemky o výmere 7.405 m², parc. č. 783/2 - lesné pozemky o výmere 400 m², parc. č. 789 - lesné pozemky o výmere 5.165 m², parc. č. 818 - lesné pozemky o výmere 388 m², parc. č. 825 - trvalé trávne porasty o výmere 798 m², parc. č. 827 - trvalé trávne porasty o výmere 6.168 m², parc. č. 830 - trvalé trávne porasty o výmere 917 m², parc. č. 839 - trvalé trávne porasty o výmere 2.141 m², parc. č. 841/1 - trvalé trávne porasty o výmere 69.920 m², parc. č. 841/2 - trvalé trávne porasty o výmere 19.396 m², parc. č. 841/3 - trvalé trávne porasty o výmere 18.814 m², parc. č. 841/101 - trvalé trávne porasty o výmere 902 m², parc. č. 870 - trvalé trávne porasty o výmere 611 m², parc. č. 872 - lesné pozemky o výmere 2.266 m², parc. č. 873 - lesné pozemky o výmere 259 m², parc. č. 875 - lesné pozemky o výmere 583 m², parc. č. 877 - lesné pozemky o výmere 978 m², parc. č. 879 - lesné pozemky o výmere 593 m², parc. č. 891/1 - trvalé trávne porasty o výmere 3.930 m², parc. č. 891/2 - trvalé trávne porasty o výmere 1.364 m², parc. č. 906/1 - lesné pozemky o výmere 6.615 m², parc. č. 906 /2 - lesné pozemky o výmere 496 m², parc. č. 908 - lesné pozemky o výmere 428 m², parc. č. 917 - lesné pozemky o výmere 1.989 m², parc. č. 920 - lesné pozemky o výmere 15.768 m², parc. č. 926 - trvalé trávne porasty o výmere 32.028 m², parc. č. 927 - lesné pozemky o výmere 2.262 m², parc. č. 928 - trvalé trávne porasty o výmere 3.615 m², parc. č.

929 - trvalé trávne porasty o výmere 2.420 m², parc. č. 945/1 - lesné pozemky o výmere 6.007.070 m², parc. č. 945/2 - lesné pozemky o výmere 883 m², parc. č. 945/3 - lesné pozemky o výmere 28.397 m², parc. č. 945/4 - lesné pozemky o výmere 214.044 m², parc. č. 945/5 - lesné pozemky o výmere 2.886 m², parc. č. 945/6 - lesné pozemky o výmere 5.212 m², parc. č. 945/101 - lesné pozemky o výmere 1.301.850 m², a súčasne žalovaný v rozsahu, v akom sú žalobcovia 1/ a 2/ podielovými spoluvlastníkmi, nie je spoluvlastníkom týchto nehnuteľností (výrok I.). Žalobcom 1/ a 2/ voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.).

2. V odôvodnení uviedol, že žalobou doručenu súdu dňa 12.01.2021 sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam tak, že sú podielovými spoluvlastníkmi, každý v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 5/2076 k celku, označených nehnuteľností. Uviedli, že žalovaný je podielovým spoluvlastníkom v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 77200/415200 k celku označených nehnuteľností. Naliehavý právny záujem je daný tým, že bez uvedeného určenia je ich právne postavenie neisté, keďže zápis na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) potvrdzuje len vlastnícke právo žalovaného, hoci tento právny titul nadobudnutia nemá. Žalovaný v správnom konaní uviedol, že existuje právny titul nadobudnutia sporného podielu, nakoľko nadobudol podiel vydržaním s čím nie je možné súhlasiť. Neboli naplnené základné podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva a to oprávnená a nepretržitá držba počas zákonom stanovenej doby.

3. V rámci vyjadrenia k žalobe žalovaný tvrdil, že bol dobromyseľným a nerušeným držiteľom predmetných podielov a platí tu fikcia vydržania. Bol zakladajúcim členom Mestského urbárskeho spolu, pozemkové spoločenstvo Kláštor pod Znievom a jeho vlastnícke právo nebolo až do r. 2017 nijako spochybnené. Uvedeným spôsobom konal práve v zmysle dobrovoľnosti jemu náležiacoho spoluvlastníckeho podielu na základe zápisu na LV č. XXX, pričom tento i v nadväznosti na Okresnom súde Martin vedený súdny spor pod sp. zn. 17Cb/29/2017, vlastnícke právo žalobcov vo vzťahu k dotknutým nehnuteľnostiam nijako nespóri a tieto uznáva. Nechápe postup žalobcov, kedy títo prvotne nejakým spôsobom neuplatnili svoje vlastnícke práva priamo u neho a neprejavili žiaden záujem o predsúdne rokovania v predmetnej veci čím by predišli nutnosti riešenia súdnou cestou. Uviedol tiež, že je obec a orgán verejnej správy, ktorý je povinný konať podľa zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej len „zákon o majetku obcí“) a teda akákoľvek jeho nečinnosť by v danej veci mohla v prípade jej neriešenia, resp. popierania daného nároku žalobcov byť v rozpore so zákonom a malo trestnoprávne následky voči osobám, ktoré v jeho mene konajú v súvislosti s porušením povinnosti pri správe cudzieho majetku. Zo strany žalobcov nebol preukázaný naliehavý právny záujem. Považoval žalobu za nedôvodnú, nakoľko bola podaná predčasne a bez akéhokoľvek využitia prístupných a náležiacich právnych inštitútov uplatnenia si tvrdeného práva. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

4. V rámci repliky žalobcovia zotrvali na svojich tvrdeniach. Žalobu nepovažovali za podanú predčasne. Nie je podľa nich povinnosťou vyzývať žalovaného na mimosúdne rokovania. Žalovaný si protirečí, keď na jednej strane uvádza, že vlastnícke právo mal nadobudnúť vydržaním, na druhej strane namieta, že nenavrhol mimosúdne rokovania. Je zrejme, že by to nemalo ani žiadny zmysel.

5. Súd na základe vykonaného dokazovania posúdil nárok žalobcov 1/ a 2/ na určenie vlastníckeho práva po hmotno-právnej stránke podľa ust. § 126 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná. Keďže žalovaný si v rámci svojich prednesov protirečil, súd nepristúpil k vyhláseniu rozsudku pre uznanie nároku. Žalovaný však nenavrhol a nevyprodukoval ani jeden dôkaz, ktorým by popieral nárok žalobcov na vlastníctvo spoluvlastníckeho podielu po ich právnej predchodkyňi. Dospel k záveru, že žalobcovia 1/ a 2/ sú právni nástupcovia po neb. T. L., ktorej svedčí zápis v PKV č. XXX pre k. ú. A. X. I. k spoločnej hore zapísanej v prot. č. XXX, každý v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 5/2076 k celku v zmysle dedičského rozhodnutia. Uznesenie o schválení dedičskej dohody však nie je spôsobilým na zápis do katastra nehnuteľností, preto bolo jedinou možnosťou na ochranu vlastníckeho práva žalobcov podanie určovacej žaloby, čím je aj daný naliehavý právny záujem, ktorý žalobcovia odvodzovali tým, že bez uvedeného určenia je ich právne postavenie neisté, keďže zápis na liste vlastníctva potvrdzuje len vlastnícke právo žalovaného, hoci tento právny titul nadobudnutia nemá. Súd sa nestotožnil s námietkou žalovaného o absencii naliehavého právneho záujmu na tejto určovacej žalobe. Len určovacou žalobou je možné nastoliť zhodu medzi skutočným stavom a stavom zapísaným na liste vlastníctva. Skutočnosť, že pred podaním žaloby na súd žalobcovia nevyzvali žalovaného na mimosúdne rokovania na tom nič nemení. Z postoja žalovaného ako v správnom tak aj v tomto konaní jednoznačne vyplývalo, že pokiaľ by aj žalobcovia oficiálne a formálne ho oslovili so svojim nárokom na im pripadajúci spoluvlastnícky podiel, tento by ich nárok mimosúdne neuspokojil. Súd pritom vychádzal z jeho postoja, keď žalovaný opakovane uvádzal,

že nemôže previesť vlastníctvo obce, nakoľko by to bolo v rozpore so zákonom o majetku obcí a mohlo by to mať trestnoprávne následky. Jeho tvrdenia súd považoval za účelové. Žalovaný si bol vedomý nesprávneho zápisu na LV, a to prinajmenšom už od r. 2015, kedy prebiehalo konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte. V súlade s ustanoveniami zákona o majetku obcí mal žalovaný možnosť previesť majetok obce z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktorých existencia je v danom prípade nepopierateľná a vyhnúť sa tak súdnym sporom.

6. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že zápis spoluvlastníckeho podielu žalovaného na LV č. XXX sa opiera o zápis v pozemkovej knihe č. XXX a XXX, z ktorého vyplýva nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu k predmetným nehnuteľnostiam o veľkosti 72/4152 k celku. Iný rozsah nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu súdu nebol preukázaný ani stranami tvrdený. Z uvedeného je zrejmé, že zápis spoluvlastníckeho podielu na LV č. XXX vo väčšom rozsahu ako vyplýva z PKV č. XXX a č. XXX bol nesprávny, čo vyplýva aj z rozhodnutia Okresného úradu Martin, katastrálny odbor o oprave chyby v katastrálnom operáte. Katastrálny odbor vykonal prepočet všetkých spoluvlastníckych podielov z PKV, v ktorých je evidované vlastnícke právo k spoločnému urbáskemu lesu a pri prepočte a určení výšky spoluvlastníckeho podielu evidovaného v PKV č. XXX, zistil, že správny podiel žalovaného by predstavoval 72/4152-in, ktorý zodpovedá aj zapísanému titulu nadobudnutia. Spoluvlastnícky podiel 70000/415200-in, o ktorý je navýšený spoluvlastnícky podiel žalovaného, je podielom vlastníkov s neznámym pobytom, ktorý má spravovať Slovenský pozemkový fond. Vlastníci majú stále evidované vlastníctvo v pozemnoknižných vložkách a neboli uvedení v zozname podielnikov Mestského urbárskeho spolku, pozemkového spoločenstva Kláštor pod Znievom, ktorý bol súčasťou listiny Z 3328/2001 - VZ 88/01. Preto aj súd dospel k záveru, že k navýšeniu podielu žalovaného došlo zrejme z dôvodu písárskej chyby. S prihliadnutím na odstup času bolo prakticky nemožné s určitosťou zistiť, čo bolo dôvodom nesprávneho zápisu. Za potrebné považoval uviesť, že spoluvlastnícky podiel žalovaného zapísaný na LV č. XXX už v súčasnej dobe nemusí byť aktuálny, keďže na Okresnom súde Martin je vedených viacero obdobných sporov a postupne dochádza k zmenám v evidencii katastra (napr. 10C/9/2019, 5C/4/2021, 6C/18/2021). Ak aj žalovaný poukazoval v rámci svojho vyjadrenia na vydržanie spoluvlastníckeho podielu vo väčšom rozsahu a svoju dobromyseľnosť, súd mal za to, že nebola splnená podmienka dobromyseľnosti tak, ako to uvádzali aj žalobcovia. Žalovaný si až do r. 2016 nikdy neuplatňoval podiel zo zisku z podielu 700/4152, ale len z podielu 72/4152, teda z podielu, ktorý skutočne nadobudol kúpnu zmluvou. Uvedená skutočnosť nebola medzi stranami sporná. Z tohto vyplýva, že žalovaný sa dovtedy nesprával ako dobromyseľný držiteľ. Žalovaný ako obec si musel byť vedomý právneho titulu nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu a jeho rozsahu. Súd sa stotožnil s negatívnym určovacím petitom v tom znení, že spoluvlastnícky podiel žalovaného sa znižuje o spoluvlastnícky podiel žalobcov, aby nedošlo k duplicitnému zápisu vlastníckeho práva.

7. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1, 257, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“ a úspešným žalobcom 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného o možnej aplikácii ust. § 257 C. s. p. Žalovaný mal možnosť rokovať s dotknutými vlastníkmi, a to aj prostredníctvom Mestského urbárskeho spolku, pozemkové spoločenstvo Kláštor pod Znievom. Bol si vedomý chybného zápisu v katastri nehnuteľností najmenej od r. 2015. Tvrdenia o nemožnosti mimosúdne sa dohodnúť s odkazom na viazanosť zákonom o majetku obcí boli maximálne všeobecné bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia. Žalovaný mal možnosť previesť majetok obce z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktorých existencia bola v danom prípade nepopierateľná a vyhnúť sa tak súdnym sporom. Súdu nebolo preukázané, že by žalovaný sporný zápis svojho spoluvlastníckeho podielu od r. 2015 prerokoval na obecnom zastupiteľstve alebo aspoň zaradil do programu. Ostal nečinný. Pokiaľ poukazoval na rozhodnutie Okresného súdu Martin v obdobnej veci o trovách konania, súd dal do pozornosti aktuálne uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.10.2021 č. k. 10Co/121/2021-185, ktorým bol výrok o trovách zmenený tak, že žalobcom bol priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalovaný na jednej strane uznal hmotnoprávny nárok žalobcov, na strane druhej namietal nesplnenie procesných podmienok na podanie určovacej žaloby z dôvodu, že žalobcovia nevyužili predsúdne rokovania. Vzhľadom k postoju žalovaného k tvrdenému nároku, keď aj v rámci vyjadrenia k žalobe ako aj v spomenutom správnom (katastrálnom) konaní uviedol, že došlo k vydržaniu a nemôže pristúpiť k zmiernemu vyriešeniu veci odvolávajúc sa na porušenie zákona o nakladaní s majetkom obcí, súd považoval takéto jeho vyjadrenia za účelové a nekonzistentné. Uviedol, že previesť podiel nie je možné pre porušenie zákona a s tým spojené trestnoprávne následky a zároveň spomenul povinnosť žalobcov vykonať predžalobnú výzvu, ktorá by sa

mohla prerokovať na obecnom zastupiteľstve. Vzhľadom k uvedenému neprichádzala do úvahy aplikácia ust. § 257 C. s. p., keďže súd nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa.

8. Proti rozsudku okresného súdu čo do výroku II. o náhrade trov konania, podal odvolanie žalovaný prostredníctvom splnomocneného zástupcu. Namietal, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.

9. Podľa neho zo samotného priebehu konania jasne vyplynulo, že žalobcovia sami priznali, že pred podaním žaloby ho nijako nekontaktovali a ani sa nesnažili s ním dohodnúť. Súd argumenty týkajúce sa uvedeného absurdne otočil voči nemu. Uvedené posúdenie súdu (bod 21 odôvodnenia) však podľa neho nemožno považovať za správne. Argument o možnosti rokovania jeho s vlastníckymi prostredníctvom Mestského urbárskeho spolku, pozemkové spoločenstvo Kláštor pod Znievom nemožno zohľadniť. Nielen vzhľadom na skutočnosť, že to boli žalobcovia, ktorí iniciovali samotné konanie ale i to, že Mestský urbársky spolok, pozemkové spoločenstvo Kláštor pod Znievom nie je a nebol osobou oprávnenou rokovať o predmetných skutočnostiach, ako ani osoba, ktorá by bola účastníkom predmetného konania. Zároveň poukázal na skutočnosť, že on ako obec, teda orgán verejnej správy, ktorý je povinný konať podľa zákona o majetku obcí v platnom znení, a teda akákoľvek jeho nečinnosť v danej veci by mohla mať v prípade jej neriešenia, resp. popierania nároku žalobcov v rozpore so zákonom trestno-právne následky voči osobám, ktoré v jeho mene konajú, nakoľko by mohlo dôjsť k porušeniu povinností pri správe cudzieho majetku a teda ak by neboli podniknuté všetky možné a relevantné právne kroky na ochranu práv a jeho oprávnených nárokov.

10. Vzhľadom i na charakter žaloby ako žaloby určovacej, ktorá sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných uplatnených a príslušných prostriedkov a možností riešenia. Žalobcovia totiž cítiac sa v práve celkom rezignovali na akékoľvek iné, prvotné mimosúdne riešenie veci. Preukázateľne nedošlo k prvotnému využitiu procesných prostriedkov ich práva, čím došlo k predčasnemu a zjavne nedôvodnému podaniu žaloby.

11. Žalovaný opätovne poukázal na to, že on uznal právny nárok žalobcov v celom rozsahu, keďže bolo zjavné, že bol ako vlastník predmetných spoluvlastníckych podielov zapísaných na liste vlastníctva č. XXX obec i k.ú. A. X. I. neoprávnené, avšak bolo nutné poukázať na to, že sa tak udialo na základe chyby vtedajšej Správy katastra bez jeho ingerencie a záujmu, t.j. bolo by vyslovene nespravodlivé, že by mu bolo kladné za vinu, že spôsobil tento právny stav.

12. V závere odvolania žalovaný uviedol, že mu v nadväznosti na konanie žalobcov s účasťou v konaní objektívne vznikli trovy, ktoré by inak nemusel a nebol nútený vynaložiť, ak by k riešeniu situácie došlo resp. by o jej vyriešení mimosúdne žalobcovia preukázateľne vynaložili snahu. V tomto smere poukázal na ust. § 256 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane. Mal za to, že v uvedenej súvislosti bolo na mieste nesporne konštatovať, že mu vznikli náklady na právne zastúpenie výlučne a len na základe úkonov žalobcov a nie je možné od neho spravodlivo požadovať, aby sa podieľal na úhrade týchto nákladov a to najmä vzhľadom na skutočnosť, z ktorej bolo zrejmé a preukázané, že sú to práve žalobcovia, ktorí svojím konaním nesporne spôsobili, resp. zavinili ním riadne a účelne vynaložené trovy konania.

13. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, že súd mu prizná nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu a zaviazá žalobcov na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

14. Žalobcovia 1/ a 2/ prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 14.01.2022 potvrdili, že žalovaného pred podaním žaloby oficiálne neoslovili s návrhom na mimosúdnu dohodu. Žalovaný však vo vyjadrení k žalobe uviedol, že je dobromyseľným držiteľom sporných podielov nehnuteľností a je jeho vlastníckym právom uplatňovať si podiely zo zisku. Žiadnym spôsobom neuviedol, že by ich nárok uznával. Ak by takto učinil samozrejme pristúpili by k mimosúdnu jednaniu. Vo vyjadrení uvádzal, že žaloba je predčasná, keďže mali ho najskôr osloviť a začať mimosúdne rokovania. Ale ako uvádza i súd v odôvodnení rozsudku ak by mal záujem o mimosúdne vyriešenie sporu mohol ich osloviť po doručení žaloby. Následne je však z jeho vyjadrenia zrejmé, že nebolo možné uzavrieť dohodu, keďže ich nárok neuznal a považuje sa za vlastníka sporných podielov.

15. Ďalej žalobcovia uviedli, že pred otvorením pojednávania dňa 26.10.2021 súd vyzval strany sporu k tomu, aby sa vyjadrili, či sú ochotné uzavrieť mimosúdnu dohodu, pričom oni súhlasili a žalovaný vyjadril svoj nesúhlas. Následne žalovaný uviedol, že nie je možné uzavrieť zmier, keďže mu to nedovoľuje zákon o majetku obcí a starostka obce a poslanci obecného zastupiteľstva by sa vystavili riziku trestného stíhania. Keby bol žalovaný ochotný pristúpiť k mimosúdnu jednaniu alebo uzavretiu zmieru, boli by

súhlasili s takýmto riešením sporu a bolo by zrejmé, že spor zavinili a v súlade s § 256 C. s. p. boli povinní i znášať trovy konania.

16. Okrem toho žalobcovia uviedli, že na žalovaného je nesprávne zapísaný podiel v urbárskom lese, ktorého pôvodnými spoluvlastníkmi boli viacerí vlastníci zapísaní teraz len v PKV. Keď celý problém začali riešiť, navrhli žalovanému, aby títo vlastníci boli zapísaní na LV s tým, že žalovaný bude súhlasiť so znížením svojho podielu na LV a to o časť, ktorá mu nepatrí, ktorú nenadobudol. Žalovaný toto odmietol a tvrdil, že vlastnícke právo k spornému podielu nadobudol vydržaním, s čím oni nesúhlasili. Následne niektorí potomkovia zomrelých skutočných vlastníkov časti sporného podielu sa rozhodli domáhať určenia svojho vlastníctva na súde. Zatiaľ bolo právoplatne rozhodnuté v dvoch sporoch vedených na Okresnom súde Martin a to rozsudok sp. zn. 10C/9/2019 zo dňa 29.11.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/51/2020 zo dňa 28.09.2020 a rozsudok sp. zn. 5C/4/2021 zo dňa 11.08.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/121/2021 zo dňa 27.10.2021. Súd v obdobných veciach vyslovil právny názor k námietkam žalovaného o nadobudnutí vlastníckeho práva vydržaním, kde sa stotožnil s nimi uvádzanými argumentmi. Zároveň súd úspešným žalobcom priznal v konaní náhradu trov konania v celom rozsahu. Oni v tomto konaní boli v rovnakej situácii voči žalovanému ako žalobcovia vo vyššie uvedenom spore. Ich právny zástupca ako právny zástupca žalobcov v oboch konaniach poznal postoj a právny názor žalovaného k spornej otázke. Nepredpokladal preto, že by bolo vôbec účelné osloviť žalovaného a vyzvať ho na uzavretie mimosúdnej dohody. Uviedli tiež žalovaný i na pojednávaní síce uznal nárok, ale deklaroval, že nie je možné uzavrieť mimosúdnu dohodu v tejto veci.

17. Podľa žalobcov argumenty žalovaného v odvolaní nemajú žiadnu logiku, nakoľko na jednej strane tvrdí, že zavinili spor, lebo nepristúpili k mimosúdnej dohode, na strane druhej vo vyjadrení k žalobe odmieta uzavretie mimosúdnej dohody a na pojednávaní odmieta uzavretie zmluvy. Na základe týchto skutočností bolo zrejmé, že oni nemali inú možnosť ako sa domôcť svojho práva ako je podanie žaloby a súdne rozhodnutie.

18. Za nepravdivé považovali tvrdenie žalovaného, že v súlade so zákonom o majetku obcí nemôže previesť majetok obce a preto nemohol uzavrieť zmluvu alebo mimosúdnu dohodu. V tejto súvislosti poukázali na ust. § 9a ods. 1-7 zákona o majetku obcí s ohľadom na ktoré dohoda medzi vlastníkom a obcou, ktorej predmetom je prevod nehnuteľnosti z majetku obce v tomto špecifikovanom prípade je spôsobilá na zápis do katastra nehnuteľností v prípade, ak obecné zastupiteľstvo 3/5-inou väčšinou schváli prevod majetku obce z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

19. Žalobcovia navrhli súdu napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať im voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. Žalovaný na vyjadrenie žalobcov 1/ a 2/ písomne nereagoval.

21. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas stranou sporu (§ 362, § 359 C. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. m/ C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 a contrario C. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 C. s. p.

22. V preskúmvanej veci okresný súd vyhovel žalobe žalobcov 1/ a 2/ (výrok I.) a žalobcom 1/ a 2/ voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.). Pokiaľ ide o výrok o trovách konania súd ich v zmysle ust. § 255 ods. 1 C. s. p. priznal úspešným žalobcom 1/ a 2/. Nestotožnil sa s argumentáciou žalovaného o možnej aplikácii ust. § 257 C. s. p.

23. Žalovaný v podanom odvolaní do výroku II. týkajúcom sa trov konania namietať v rámci odvolacieho dôvodu nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.).

24. Podľa § 262 ods. 1 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 C. s. p.).

26. Strana má nárok na náhradu trov konania voči protistrane v prípade jej úspechu v konaní. Plný úspech žalobcu vo veci znamená, že nárok uplatnený žalobcom bol v plnej výške rozsudkom žalobcovi

priznaný alebo bol žalovaný na jeho zaplatenie zviazaný v súdom schválenom zmiere. Plný úspech žalovaného znamená, že žalobcova žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá.

27. Ak má strana podľa ustanovenia § 255 C. s. p. právo na náhradu trov konania, nemusí priznať náhradu trov konania, ak tu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, a to v zmysle ust. § 257 C. s. p.

28. Ust. § 257 C. s. p. predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Uvedené ustanovenie je zamerané, resp. plní úlohu na odstránenie tvrdosti pri náhrade trov konania, ak by sa pri tejto náhrade plne presadili vyššie uvedené zásady. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípade, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o výnimočný prípad, pričom výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci alebo v okolnostiach na strane strán konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Ust. § 257 C. s. p. neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi procesnými stranami, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne hájil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, obdržal náhradu nákladov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil.

29. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a vec aj správne právne posúdil. V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania, preto podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť dôvodov uvedených v jeho písomnom vyhotovení rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v celom rozsahu odkazuje, nepovažujúc za potrebné tieto opakovať.

30. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (v súlade s ust. § 387 ods. 2 C. s. p.) preto poukazuje na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalovaného uvedené odvolaní.

31. V prvom rade uvádza, že v sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. S ohľadom na výsledok rozhodnutia boli žalobcovia 1/ a 2/ v konaní úspešní v celom rozsahu.

32. Žalovaný v odvolaní rovnako ako v priebehu sporu opakovane uvádzal, že žalobcovia 1/ a 2/ ho pred podaním žaloby nijako nekontaktovali a ani sa nesnažili sa s ním dohodnúť. Žalobcovia 1/ a 2/ potvrdili, že žalovaného pred podaním žaloby oficiálne neoslovili s návrhom na mimosúdnu dohodu. Na tomto mieste bolo možné súhlasiť s vyjadrením žalobcov 1/ a 2/ aj v tom, že poznali postoj žalovaného k veci s ohľadom na iné obdobné súdne konania, v ktorých vystupoval ich právny zástupca. Preto trvanie na predžalobnej výzve za tohto stavu by bolo len formálne. Okrem uvedeného bolo potrebné prihliadnuť na vyjadrenia žalovaného v konaní pred okresným súdom a ktoré nepreukazovali, že je ochotný uzavrieť dohodu v súdnom konaní (na jednej strane nárok žalobcov uznával, na druhej strane namietal naliehavý právny záujem a spochybňoval spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam tvrdiac, že tieto vydržal). Tieto odôvodňujú záver, že pokiaľ by aj žalobcovia 1/ a 2/ oficiálne a formálne oslovili žalovaného pred podaním žaloby, tento by neuspokojil ich požiadavky. Okrem toho reálne nemali možnosť uzavrieť mimosúdnu dohodu ani v samotnom súdnom konaní.

33. Žalovaný sa v odvolaní domáhal priznania náhrady trov konania jemu s poukazom na ust. § 256 C. s. p. majúc za to, že žalobcovia 1/ a 2/ podaním žaloby bez toho, aby sa svojho nároku domáhali najskôr priamo u neho, zavinili vznik trov na jeho strane, ktoré by inak nevznikli. Podľa odvolacieho súdu aplikácia ust. § 256 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane, však v danom prípade nie je možná. Uvedené ustanovenie totiž upravuje situácie, ak strana procesne zavinila také trovy, ktoré by inak neboli vznikli, a teda ide o otázku separátnych (oddelených) trov, ktoré musí zaplatiť strana, ktorá procesne zavinila ich vznik, napríklad neodôvodnenou neúčastou na pojednávaní, čím sa pojednávanie zmarilo a pod. Pri náhrade trov podľa uvedeného ustanovenia ide o trovy, ktoré by inak neboli v priebehu

konania vznikli a ktoré nesúvisia s riadnym vedením sporu. O nároku na náhradu separovaných trov sa rozhoduje samostatným uznesením (výrokom) a tieto trovy nemožno zahrnúť do trov, o náhrade ktorých sa rozhoduje podľa výsledku sporu (§ 255, § 256 ods. 1 C. s. p. O takúto či obdobnú situáciu v danej veci nešlo.

34. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a závery, odvolací súd nepovažoval odvolanie žalovaného za dôvodné. Rozhodnutie súdu prvej inštancie preto vo výroku II. rozsudok okresného súdu potvrdil považujúc ho za vecne správny (§ 387 ods. 1 C. s. p.). Vo výroku I. zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý nakoľko nebol napadnutý odvolaním.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania boli žalobcovia 1/ a 2/ a to v celom rozsahu a preto im súd voči neúspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

36. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).